

Naukowcy o krajobrazie

2017-10-25

Carl Teodor Troll jeden z najbardziej wpływowych geografów w XX wieku, zarówno jako innowacyjny myśliciel, ale także i naukowiec, który jako pierwszy, wprowadził do nauki termin: „ekologia krajobrazu”.

Carl Teodor Troll urodził się 24 grudnia 1899 r. w okolicach Wasserburgu w Bawarii, gdzie mieszkał do czasu rozpoczęcia studiów na Uniwersytecie w Monachium. Wpływ na wybór jego zainteresowań i przyszłych kierunków studiów (biologia, chemia, geologia, geografia i fizyka) miał czas spędzany w dzieciństwie z dziadkiem, kiedy to podczas wakacyjnych wycieczek i spacerów tworzył swoją kolekcję minerałów, roślin oraz owadów.

Po skończeniu studiów przez trzy lata pracował jako asystent w Instytucie Geograficznym w Monachium, gdzie zajmował się badaniami w dziedzinie ekologii i geografii terenów górskich. W 1930 r. został profesorem geografii kolonialnej i zamorskiej w Berlinie, a w 1938 r. profesorem geografii w Bonn. Pierwszą swoją wyprawę naukową odbył do krajów Ameryki Południowej, gdzie odwiedził Boliwię, Ekwador, Kolumbię, północne Chile , Panamę oraz Peru. Ta kilkuletnia podróż miała zasadniczy wpływ na jego późniejszy "rozwój naukowy", wówczas to bowiem rozpoczął prace dotyczące geografii i ekologii terenów wysokogórskich. W oparciu o doświadczenia z kolejnych wypraw w góryste rejony Azji oraz Afryki w 1939 r. Carl Teodor Troll opublikował swoje przełomowe dzieło "Luftbildplan und Ökologische Bodenforschung", w którym zastosował termin „ekologia krajobrazu”. Było to innowacyjne podejście, ponieważ do tej pory nikt nie zestawiał ze sobą funkcjonujących dotąd niezależnie pojęć "ekologia" i "krajobraz". Carl Teodor Troll twierdził, że celem prowadzenia badań w takim właśnie ujęciu jest analiza funkcji krajobrazu i wyjaśnienie jego wielostronnych i zmieniających się zależności.

Niemiecki geograf podkreślał, że uzyskane wyniki badań będą szczególnie przydatne w aspekcie ich praktycznego wykorzystania m.in. w procesie planowania przestrzennego. W swoich pracach jako jeden z pierwszych korzystał z dostępnych już wówczas zdjęć lotniczych i aktywnie uczestniczył w rozwoju zasad ich interpretacji w celu badań interakcji między klimatem, formami użytkowania terenu, glebami, wodami i roślinnością. Opracował on sezonowe mapy klimatyczne i trójwymiarową klasyfikację klimatyczną na podstawie danych hydrologicznych, biologicznych i ekonomicznych. Wprowadził także określenie „ekotop” jako najmniejszą, elementarną jednostkę „krajobrazową”.

Pod koniec swojego życia zmienił podejście w zakresie interpretacji „ekologii krajobrazu”, twierdząc, że jest to „studium całkowitego, panującego w określonym wycinku krajobrazu kompleksowego zespołu oddziaływań pomiędzy biocenozą i ich warunkami środowiskowymi”.

Carl Teodor Troll zmarł 21 lipca 1975 r. w Bonn.

